

EPÄJOHDONMUKAISTA NATO-KESKUSTELUA

Eduskunnan puhemies Paavo Lipponen puhui Keskuskauppakamarin valtuuskunnan kevätkokouksessa aiheesta "Suomi, Eurooppa ja Nato". Puhe pidettiin julkisuudelta piilossa. Suomessa arvostetaan avoimuutta ja tästä näkökulmasta ratkaisu oli erikoinen.

Onneksi Lipponen esiintyi muutamaa päivää myöhemmin keskusteluohjelmassa. Lauantaiseurassa Lipponen lähti siitä, että Suomen Nato-jäsenyydestä – sen vaikutuksista, eduista ja hyödyistä – ei tulisi keskustella ennen kuin vasta tulevien eduskuntavaalien jälkeen. Ne painavat syyt sille, miksi arviointi pitäisi jättää vasta maaliskuun 2007 jälkeiseen aikaan, jäivät monelle epäselväksi.

Totuus on kuitenkin se, että millään puhemiehen ukaasilla ei Nato-keskustelu Suomessa hiljene. Puheenjohtajamme Jyrki Katainen on edellyttänyt selvityksen teettämistä siitä, mitä Nato-jäsenyys Suomelle merkitsee ja mitkä ovat sen kustannukset. Tähän mennessä keskustelua ovat hallinneet mielikuvitukselliset heitot. Mitä suuremmaksi Nato-jäsenyyksmaksua on joku esittänyt, sitä suurempana asiantuntijana on häntä pidetty.

Lipponen piti selvitysten vaatimista väistelyä. Mikäli puhemies Lipponen luuli tölväisseensä Kokoomusta tällä heitolla, niin huti tuli. Jos jossain puolueessa on useampaa kantaa turvallisuuspolitiikasta, niin kyllä tuo puolue on SDP. Muutama vuosi sitten puolueesta arveltiin löytyvän vähintään neljä eri linjaa.

Yhtä niistä edustaa demareiden ulkopoliittiseen värisuoraan kuuluva ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja Liisa Jaakonsaari. Hän oli ensimmäisten joukossa vaatimassa perusteellisen ja avoimen selvityksen laatimista ja on itse asiassa kehottanut Suomea siirtymään avoliitosta avioliittoon Naton kanssa – niin hyvin sitä tullaan toimeen.

Kokonaan toinen asia on se, kuinka loogisia puheenvuoroja Paavo Lipponen on itse aiheesta käyttänyt. Lauantaiseurassa Lipponen totesi hyvin vahvoin sanakääntein sen, että Suomen tulisi olla mukana kaikissa läntisten demokratioiden yhteistyöjärjestöissä, Nato mukaan lukien.

Presidentinvaalien toisen kierroksen alla Lipponen tarttui kuitenkin leimakirveeseen ja varoitteli ihmisiä tukemasta Sauli Niinistöä. Lipposen mukaan se olisi merkinnyt selvää myötämielisyyttä Nato-jäsenyyttä kohtaan ja liittoutumista Yhdysvaltain kanssa. Ulostulollaan Lipponen halusi selkeästi pelotella epävarmoja äänestäjiä varovaisen Tarja Halosen linjoille.

Tällainen ihmisten peloilla politikointi ei ole kovin suoraselkäistä. Vain muutama vuosi takaperin Lipponen ihmetteli itse suomalaisten suhtautumista Yhdysvaltoihin moittien sitä kummalliseksi kaunaksi. Tuolloin Lipponen piti Natoa myös erityisen tärkeänä välineenä Euroopan vahvistamiseksi Yhdysvaltojen kumppanina. Loogisuutta Lipposen puheisiin kaivanneet olisivat varmasti toivoneet selkeyttä hänen muuttuneisiin käsityksiinsä Suomen Nato-jäsenyyden aikataulusta.

Pari vuotta sitten Paavo Lipponen kohautti pääministerinä ollessaan toteamalla, että Suomen Nato-jäsenyys on vain ajan kysymys. Nyt hän kiisti näistä puheista tehdyt perin kummalliset tulkinnat siitä, että hän pitäisi Suomen Nato-jäsenyyttä väistämättömänä. Ehkä Lipponen näinä päivinä vastaa taannoin esittämäänsä retoriseen kysymykseen siitä, että mitä vikaa Natossa on.

Kansalaisten kannalta olisi hyvä, että vastaus saataisiin vielä ennen seuraavia eduskuntavaaleja.

Petri Salo (kok.)
kansanedustaja